

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egy évre 6 ft — kr.
Fél évre 3 ft — kr.
Negyedévre 1 ft 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereskedelmi és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyilt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetéseket és hirdetéseket bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Drágaság.

A múlt őszi irtunk e témáról s magyaráztuk, hogy mit értünk drágaság alatt. Ma már annyival előbbre vagyunk, hogy nem kell magyarázni senkinek. Tudja, urzi, panaszkodik mindenki; mert benne vagyunk nyakig, sőt hova-tovább fulladozni is kezdünk tőle.

Amennyit az élelmi szerek árából a gyenge termés rovására lehet és kell írni: annyit alapos oknak mi is elismerünk. De hibának tartjuk a hallgatást minden egyéb okkal szemben, mert ez mind tágabb és tágabb kaput fog engedni városi közönségünk kiszakmányolására.

Ha Budapesten a kenyér kgr. egy krajczárral emelkedik, a főváros napilapjai révén ezt az egész ország meghallja. S a főváros tanácsa köteletségének tartja a fogyasztó-közönség érdekeit, törvény-biztosította jogánál és köteletségénél fogva, védelmezni. A kenyér minőségét megvizsgálják a kenyérsütők mértékét ellenőrzik, megszábják a buza árával arányos ár-maximumot, a szükséges mennyiség szállításáról gondoskodnak. És ez így van a többi mindennapi és általános szükségletet alkotó élelmi-cikkkel is.

Mert nem kell ám azt gondolni, hogy rendezett jogviszonyok közt élő állam fogyasztó közönségét ezen a téren védelem nélkül ki lehet tenni a termelők kapzságának. Hiszen akkor megtörténhetné, hogy egy-ek vállalkozó monopóliumot csinálna egy egész nagy vidék szükségleteire; hiszen akkor megtörténhetik, hogy egy város lakosságának termeléssel nem foglalkozó része, ha éhezni nem akar, kénytelen egy-két piaci kereskedő árait elfogadni, amiket azok összebeszélés után szabnak, mikor már a vidéki termelők összes készletét előre összevásárolták; hiszen akkor két-három husvágó valóságos visszaéléseket követhetne el a mérték és ár tekintetében, ha szerencsére nem volna törvény a kihágásokról és nem volna törvény, mely szükség esetén a vármegyei alispánra, mint a közigazgatás fejére, bizza a kenyér és hus árának megállapítását. Ha törvény, ha rend nem volna: akkor a vámszedő tetszés szerinti tételekkel róhatná meg a behozott élelmi cikkeket, s egymaga felebb emelhetné a piaci árakat.

Mindezeket azért hoztuk fel, hogy kifejezzük, hogy a törvények városunkra is szólanak. Akinek visszaélésekre bármiféle adatai vannak, minden álszemérem és minden gyermekes nyelveléstől való félelem nélkül

azonnal tegyen jelentést. A hatóságot pedig ismételtén kérjük, terjessze ki az élelmi cikkek árára a figyelmét, amelyek ma már magasabban állanak, mint a sokkal jobb minőségűek a budapesti árucarnokokban. Legközelebb adatokkal bizonyítjuk.

Másolat. Sz. 8772/98. M. kir. posta- és táviratigazgatóság Kolozsvárt. Alsófehér vármegye tekintetes alispáni hivatalának. Vonatkozással az 1897. évi november hó 12-én 16403. sz. a. kelt becses átiratára, tisztelettel értesitem, hogy az ujonnan berendezett kutyfalvi postahivatal 1898. évi május hó 10-én megnyílik és Kutyfalva községének a tekintetes alispáni hivatal által is jóváhagyott hozzájárulási kötelezettsége 1898. évi május hó 10-én kezdődik Kolozsvárt, 1898. ápril 30-án. Gönczi s. k.

Sz. 7199/98. Alsófehér vármegye alispánjától. Valamennyi járás tkt. főszolgabírájának és minden város tkt. polgármesterének. Tudás és hatósága területén közhírré tétel végett tudatom, miszerint Kutyfalva községében folyó évi május hó 10-től kezdve kir. postahivatal nyílik meg. Nagy-Enyed, 1898. május 7-én. Csató János kir. tanácsos, alispán.

A hitelszövetkezetek.

Minden parlamentáris retortában, szaktanácskozmányban, miniszteri büroókban, pártkörökben és a képviselőház bizottságaiban való előzetes beható tanácskozás után végre a képviselőházban is tárgyalás alá vették a hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslatot és itt beható és a tárgy fontosságának megfelelő vita tárgyat képezte. Az egyes pártok álláspontja a klubhatározatokban eléggé meg van jelölve s alig szorul bővebb parlamentai magyarázatra. A néppárt általánosságban is elveti a javaslatot. Senki sem kíváncsi azokra a semmis ürügyekre, melyekkel ez a fekete párt egy előrehaladó szabadelvű javaslat ellen küzdeni készül.

A többi pártok a részletes tárgyalás alapjául általánosságban elfogadták a javaslatot. A függetlenség párt elfogadta azon aggályok dacára, melyek a javaslat ellen hallatszottak s melyek abban kulmináltak, hogy az a kormány hatalmát és a választókra való befolyását nagyban növelni fogja. Az áldások elől, melyeket a javaslat a kisiparosokra és kis gazdákra nézve magában foglalt, nem zárkozhattak el a párt s főleg e tekintetek diktálták határozatát.

A nemzeti párt fenntartotta magának, hogy a rész-

letes vita folyamán számos módosítást hozzon javaslatba, de általánosságban elfogadta a javaslatot a részletes vita alapjául.

A szabadelvű párt elfogadta a javaslatot, de egyes szónokok állást foglaltak a javaslat némely intézkedései ellen és e tényből a beavatottak azt a következtetést akarják levonni, hogy Bánffy báró miniszterelnök fel fogná vetni a pártkérdést. Ez azt jelenti, hogy a javaslat néhány paragrafusa, nevezetesen a 23-ik a párt kebelében ellenzésbe ütközik és báró Bánffynak az lenne a szándéka, hogy ezekre az ellenzőkre a pártkérdés felvetésével gyakorol bizonyos nyomást.

Ezzel szemben áll, hogy ezek az irányzatos természetű híresztelések nélkülöznek minden alapot és a szóban levő javaslatban nincs olyan rendelkezés sem, amely miatt a miniszterelnök a jelen komoly helyzetben indítatva érezné magát a pártkérdés felvetésére. Vélemény-eltérések egyáltalán csak a korlátolt vagy korlátlan felelősség kérdésénél fordulhatnak elő és tényleg itt térnek el egymástól leginkább a szakértők véleményei. Mennyire terjedjen a szövetkezeti tagok szavatossága?

Vannak szövetkezetek, melyeknél a szavatosság a részjegyek kétszeres magasságáig terjed, vannak ismét kevésbé korlátolt szavatossággal. Németországban azok a szövetkezetek élvezik a legnagyobb bizalmat és majdnem korlátlan hitelt, melyek a korlátlan szavatosság alapján állnak. Ezek anyagilag a legnagyobb biztonságot és erkölcsileg a leglekiismeretesebb kezelést nyújtják. Az ilyen szövetkezetekben nincs könnyelmű hitelezés, sem megbízhatatlan kezelés. A magyar hitelszövetkezetek részére tiszteres és ötszörös szavatosságot terveznek. A nagyobb szavatosság barátai az intézetet minden veszélytől meg akarják óvni, állandó hitelt akarnak az iparosok és gazdák számára; míg a korlátoltabb szavatosság hívei a hitel könnyebb igénybe vehetőségét akarják biztosítani. A kormány itt egy nagy közgazdasági becses bírő maradandó intézményt teremt, melyet milliókkal támogat az állampénztárból. Meg vagyunk győződve, hogy sikerülni fog e kérdésben megtalálni a kibontakozás útját a kormány által megjelölt irányban. Elvi jelentőségű eltérések nem léteznek, mellékes kérdéseknek meg nem kell nagy fontosságot tulajdonítani és késleltetni egy törvény létrejöttét, mely áldás lesz az egész országnak.

TÁRCZA.

A gyermek-királyról.

Írta: Floresztán.

A hiscayai öböl egyike Európa legenyhébb partvidékeinek. A spanyol Riviera ez, hol a francia Biaritz és a spanyol San-Sebastian fogadják a Nizzát és Monte-Carlot megunt nemzetközi aristo- és plutokráciát.

Ezelőtt négy évvel voltam utoljára a híres spanyol furdóhelyen, melynek akkor főérdékessége egy nyolcz éves gyermek volt. Mikor a Santanderből, Madrid kikötőjéből jövő hajón a kikötő felé közeledtem, az itteni Miramare-kastély fölött messze láthatólag legett a királyi lobogó a Miramare-kastély, mely a régenskirályné és a kis király állandó san-sebastiani tartózkodási helye, egyike Spanyolország legrégebbi kastélyainak. H. Fülöp építette, Izabella királyné a hatvanas években vidám napokat élt benne, aztán sokáig lakatlanul állt. Krisztina régenskirályné a fia kedvéért restauráltatta s most mindkettőjük számára fényes lakosztályok vannak ott berendezve. A Miramare-kastélyt úgy uralja San-Sebastian, mint a kaszinót Monte-Carlo vagy a Hotel Anglais-t Nizza esplanade-ja. Gyönyörű épület, melybe azonban keveseknek szabad bemenni. Hanem aki aztán bejut, nem részesülhet egyhamar érdekesebb látványosságban, mint e palota berendezése, kiállításai, butorzata, disztizései.

Mialatt a kis király anyjával együtt egy kirándulást tett a francia határra, főkonzuli ajánlatom szerencsésen bejuttatott a benső termekbe s most, hogy a szo-

rongó érzések közt virrasztó anyakirálynőre s a már azóta majdnem fiatal emberré felcseperedett Alfonsra gondolok, sajnálkozással emlékezem vissza az akkori vidám napfényes napokra. Május 17-én lép a kis király a 13-ik évébe; vajjon nem valami osztrák-magyar hadihajó fedelzetén fogja-e születésnapját megülni, forrongó örvény szélére jutott országából menekülve?

Ujra látom a palota előtt várakozó szürke öszvérfogatot s az ujjongó nyolcz éves gyermeket, kit anyja alig tudott visszatartani. Nagyon közelről láttam akkor s a most közölt képei azt mutatják, hogy csak erősebb, nagyobb lett, de arcának, magatartásának karakterisztikus vonásai ma is ugyanazok. Sötétkéék matróruhát viselt, melyen kivágot kék-fehér csikos inggel, mely alól kilátszott zseuge, nőies hajlásu nyaka; lábszárai egész meztelenek voltak, övéből egy kis miniature-óralánc csüngött ki. Nagyon hasonlított azokhoz a finom arczmetszésű, szubtilis, szinte madártestű arisztokrata gyermekekhez, kiknek az évszázadok óta finom véregyületekből kialakuló fizikuma első pillantásra elüt a darabosabb izmu, egészséges plebejus ivadékoktól. A párisi Mouceau-parkban, a Faubourg St. Germain negyed royalista arisztokrata csipkés öltözötű bébéinek sétatályán lehet látni ilyen kis, Watteau vásznáról való gyermekeket.

Tízennégy szobába volt elhelyezve az anyakirályné és legintimebb kísérete, mely négy udvarhölgyből állott, s szoros összeköttetésben volt ezzel a király hat szobás apartamentjé. A király s a királyné azért tulajdonképen együtt laktak, mert a királyné majdnem minden órát a király közelében tölt.

Ezelőtt négy évvel a kis király hálószobájában állandóan egy udvarhölgy aludt. Mellékszobájában az udvari orvos. Az ellenkező oldalon egy szoba választotta el a királyné szobájától, melyet a királyné éjszakánként nem egyszer elhagyott, hogy megcsókolja szunnyadó fiacskáját. Egyáltalában nagyon félti a gyermekét. Különösen más gyermekektől. Mint spanyol királyhoz, Bourbon- és Habsburg ivadékhöz illik, kis korától kezdve táplálják benne a katonai érzést, s ezért Madridban és San-Sebastianban is egy egész gyermekszázalója van, mely rendelkezésére áll. A legelőkelőbb spanyol és francia legitim arisztokrata családok gyermekei a tisztek és altisztek ebben a kis hadseregben. Roppant gonddal és elővigyázattal válogatják meg ezeket a kis játszótársakat, nehogy egy is a szokásos gyermekbetegségek csirait közvetítse a gyermekkirály érzékeny szervezetébe. Lehet mondani, hogy a földön nincsen ilyen előkelő, nagy nevekkel rendelkező katonai csapat. De azt ne higgyük, hogy ezekkel a fiukkal aztán a király kedve szerint játszhat, futkózik, sőt talán verekedik is amugy gyermekmódrá. Csak sorban, kis fapuskával és színes egyenruhában elvonulnak előtte, fölmasiroznak, oszlopot alkotnak, lőnek, futnak, egy szóval egy ideális játék-katonatábor képeznek, amilyen csak egy kis királynak lehet, de amely játék után szépen szétoszlik s a kis király katonás üdvözlőtűket megköszönve, ki-ki a nevelője vagy guvernanteja oldalán siet hazafelé.

Nem góg, vagy feuhéjazás készíti Krisztina királynőt e rendszabályra, — melyet azóta, hogy a gyermek megerősödött, meg is szüntetett — hanem mint mondják, a gyermekekkel való közelebbi érintkezés veszé-

Zeyk Dániel főispán főgondnoki jelölése.

Nagy-Enyed, 1898. május 18.

Mult számunkban jeleztük egész röviden, hogy a nagyenyedi ev. ref. egyházmegye területén lakó egyházkerületi közgyűlési tagok május hó 14-én igen látogatott értekezletet tartottak, melyen az erdélyi ev. ref. egyházkerület jelenleg üresedésben levő két főgondnoki állásának egyikére egyhangulag és lelkesedéssel Zeyk Dániel főispánt, az egyházmegye és Bethlen-főtanoda főgondnokát jelölték.

Az értekezlet határozatáról az erdélyi egyházkerületi képviselőket a következő körlevélben értesítette:

A nagyenyedi ev. ref. egyházmegye területén lakó ev. ref. egyházkerületi közgyűlési tagok (fő- és al-gondnokok, választott képviselők és a Bethlen-főtanoda tanárai) a mai napon Nagy-Enyeden tartott népes értekezletükben közlekedéssel, egyhangulag jelölték Zeyk Dánielt, a nagyenyedi egyházmegye és a Bethlen-főtanoda főgondnokát, a folyó évi június 2-án kezdődő egyházkerületi közgyűlésen betöltendő egyik egyházkerületi főgondnoki állásra, hogy tekintve Zeyk Dánielnek az erdélyi ev. ref. egyház közügyei körül már eddig szerzett kiváló érdemeit, az ő ezen állásra kiválóan hivatott rokonszenves egyéniségét, ezen jelölés az egyházkerületi közgyűlés mindenik tagjánál köztetszésben fog részesülni, s Zeyk Dániel az egyházkerületi főgondnoki állásra bizonyára egyhangú közbizalommal fog megválasztatni. Hogy ezen reményünk valósággá váljon, értekezletünk hazafias tisztelettel kéri urat arra, miszerint Zeyk Dánielnek az erdélyi ev. ref. egyházkerület egyik főgondnoki állására való megválasztását a közgyűlésen nagybecsű szavazatával elősegíteni méltóztatassék.

Nagy-Enyeden, 1898. május hó 14-én. Csató János Bethlen-főiskolai főgondnok, felkért értekezleti elnök. Gáspár János, a nagyenyedi püsp. vizsg. alatt álló ev. ref. egyházköztség főgondnoka, felkért értekezleti jegyző.

Ráczkék kudarcza.

Nagy-Enyed, 1898. május 16.

A Tribuna apostolának vérmes reményei füstbe mentek. A román nép nem ült fel bujtogatásainak és a május 15-iki vasárnap Balázsfalván minden emotio, tüntetés nélkül folyt le. A román nép nem állt be esz-köznek, hogy Rácz és társainak propagandául szolgáljon és újabb agitációra, nemzetközi reklámra anyagot szolgáltatasson. Hiába eszelték ki a Tribuna lovagjai a legravaszabb tervet, nem sikerült nekik Balázsfalván ismételtetni a kolozsvári és gyulafehérvári memorandumos idők zavargásait; a lakosság okult a multakon és magára hagyta a Tribunát eszeveszett játékaival egyetemben.

Balázsfalva május 15-én erős, hideg reggelre ébredt; az utcákon még a rendes forgalmat is kisebbitette a zuhogó eső. Lukács László a laczfalusi mártír, Deán Valér a Tribuna segédszerkesztője, Illia ügyvéd Kolozsvárról, Popp ügyvéd Aradról, Domsa és két

egyetemi hallgató Kolozsvárról már előző nap Balázsfalvára érkeztek, nemzetiségi fájdalmaikat pedig egyik kisebb vendéglőben habzó sörbe temették. Vasárnap délelőtt csak is mintegy 50, Szohodolról és a topánfalvi havasokból érkezett atyafi jelenléte mutatta, hogy valami készült Balázsfalván, de e szegény emberek is tanácstalanul, kedvetlenül álldogáltak a főtéren és a sűrű creppekben hulló esőben gondolkodtak a felett, hogy hát tulajdonképp miért is bolondították el őket és miért tétettek meg velök több száz kilométernyi utat? csak azért-e, hogy lassák, Balázsfalván miképp esik az eső? És a híres felhívás aláírói közül egyik sem mutatta magát, hogy e szegény embereket megnyugtassa és ha már Balázsfalvára csábitották, őket felvilágosítva hazatérésre kérjék fel. De hiszen nem is az volt a terv, hogy a Balázsfalvára érkezőket ők vezessék, hanem hogy csak jelenjenek meg, aztán Balázsfalván majd csak megtörténik a komédia a felhívók személyeinek veszélyeztetése nélkül is.

Igy ezen kis csoport ember egész napon át tanácstalanul járt-kelt az utcákon, anyagot szolgáltatva a vasárnapi délutáni csendben eltöltő balázsfalviaknak némi érdeklődésre.

A hírhedt „Campu libertati“-n egész napon át egyetlen egy lélek sem mutatkozott. Az érseki templom előtti főtéren egynehány polgár várta az isteni tisztelet kezdetét, mely 10 órakor kezdődött és 1/212 órakor érte végét. A délutáni csendet semmi sem zavarta; csendes, nyugodt volt minden, mint más rendes tavaszi esős délután. A Balázsfalvára érkezett tulzok egyikét sem lehetett látni egész nap. Vendéglők, kávéházak a rendes mindennapi képet mutatták.

Igy végződött — Rácz és társaira nézve nagyon szomorúan — a balázsfalvi híres május 15-ike.

Levelezés.**Tanítói gyűlés.**

Abrudbányán, 1898. május 9.

Az „Alsófehérvármegyei általános tanító-egyesület“ abrudbánya-vevospataki járásköre f. év május hó 5-én tartotta meg rendes évi köri gyűlését Abrudbányán, az állami iskola helyiségeiben.

A programban igen változatos és gazdag közgyűlés lefolyása — különben igen csekély érdeklődés mellett — a következő volt:

Szilágyi Etelka és Eszéki János áll. isk. tanítónő s illetve tanító csinos tanítása után Balla István köri elnök nyitotta meg a közgyűlést. Megnyitójában lendületes szavakban eszette ez év ünnepési eseteit, a 48-iki vívmányok 31. t.-cikkének a tanítókat közlebb-ről érdeklő részét, mint a mai kultúra alapkövét, eszmékben gazdag körvonalokkal domborította ki s azon idők ifjúságának tetteiből lelkesedést merítve, lankadatlan munkásságra hívta fel a tagokat. A szép megnyitó befejeztével a mult ülés jegyzőkönyve olvastatott fel és hitelesített, mely után Benkő Dezső állami tanító „A vallásosság fejlesztéséről a népiskolában“ tartott felolvasást. Meglehető gazdag illusztrálását nyújtja

a szülő (család), iskola és társadalom, mint a nevelési tényezők 3 legfőbb faktorának nevelési irányát, erényét, hibáját, mulasztását, buzgalmat az életből merített példakkal világítva meg.

A program 3-ik pontja Balogh Lajos vevospataki, most már marosújvári állami tanító vitatétel-dolgozata volt. „A beszéd-értelmi gyakorlatok mai nap használt tankönyvből mely részek hagyandók ki, azaz mily csoportosítással volna gyakorlatibb ama tananyag fel-dolgozása?“ volt a czime vita-tételének. Az alapos és gondos tanulmányul végzett dolgozatot, valamint az abba foglalt javaslatait az alsó, mint általánosságban helyeseket, elfogadta.

Balla István az 5%-os iskolai adó felhajtásának helyesebb módozatairól értekezett, melyen meglátszott, hogy alapos tanulmánya tárgyává tette s elkészülve lépett a gyűlés elé. Értekezésében a ma divó helytelen módok között oly, a gyakorlati életben is keresztül vihető s az iskola beléletére nagy horderejű módot ajánlt, melyet a gyűlés általános helyeslések között fogadott el és ez eszmének a körökben leendő terjesztését mondotta ki.

A gyakorlati tanítás bírálatván meg ezután, a gyűlés hosszas és kiterjedt eszmecsere után mind kettőt helyesnek találta.

Balogh Lajos indítványára elhatározta a gyűlés, hogy dr. Szabó Mihály kir. tanfelügyelőt kineveztetése alkal-mából üdvözölni fogja.

Benkő Dezsőnek azon indítványa, hogy a dolgozatok a kör kebelében is vétessenek bírálat alá, valamint a Balla Istváné, hogy a kör mint tag az állami tanítók országos egyesületébe lépjen be, szintén elfogadott.

Az abrudbányai és vevospataki tanítókon kívül különben a gyűlésen mint vendégek részt vettek még: Boér Béla polgármester tiszteletbeli elnök, dr. Nagy Károly gondnoksági elnök, dr. Török Gábor városi fő-orvos, Sturm Mihály jegyző és Floznik György nyug. tanító.

Sajnosan kellett azonban tapasztalunk, hogy a tanítók közül csak az abrudbányai áll. el. iskolai igazgató-tanító tündökölt távollétével, ki olykor-olykor tüntető-leg mutogatta magát a folyosón. Nem tudjuk, tagja-e az igazgató ur e körnek, avagy valami kivételes kedvezményben részesül, hogy a gyűlésen nem jelent meg? Bármelyik is álljon, mi, kik e dédelgetett iskolánk, mint egyedüli kulturális intézményünk ügyét oly meleg érdeklődéssel hordozzuk szívünkön, azt hisszük, hogy az érdekek szolgálunk, amidőn ezen egylet tagjaiul beiratkozunk. Nekünk nem volt fölösleges buzgalkodásunk az iskola ügyében, ne legyen tehát az igazgató urnak sem fölös-leges az őt is talán (?) érdeklő gyűlésen megjelenni. Ha pedig állása tiltaná s a körbe, mint igazgató-tanítónak, belépnie nem szabad: mi a közönség részéről — csakhogy ama-kis testület tekintélyben is nyerjen általa — ez uton kérjük fel a tanfelügyelő urat, méltóztatassék igazgatóknak kivételesen megengedni, hogy a körbe beléphessen.

Érdeklődő.

lyessége. Most is azonban nagyobbára nőikkel veszi körül a királyt, ki nek modorán meglátszik a nőesség finomító hatása. Csak aztán a jellemén is meg ne lássék, mint ósén, a szerencsétlen, Schiller által megénekelt Don Carloson.

Egyike a legérdekesebb látivalóknak volt a király játékszer- és egyenruha-gyűjteménye. Utóbbi is játékszer számba megy egy ily gyereknek, de ha az udvari etikett szerint a főhercegnők mindjárt asszonynak szülnének, ne csodálkozzunk, ha a király nyolczéves korában már tábornagy.

Egy egész szobát foglalnak el a kis király egyéves kora óta itt megőrzött játékszer. Csak egy gyűjtemény fogható ahhoz: a tavaly jubileumát ült angol királynő windsori babagyűjteménye. Mindazt, amit az anyai szeretet s a modern technika együttes közreműködésével kieszelni lehet, itt egybegyűjtve láttam. Egy egész állványt foglalt el valami ötven diszes öltözött automata-baba, kik Spanyolország és a gyarmatok népviseleteit mutatták be s egy talapzatokon alkalmazott gomb megnyomása után meghajlottak, kalapjukat megemelték s „Éljen a király“ vagy „Viva Espana“-val üdvözölték a kis játszópajtást. Ennek az érdekes muzeumnak egyik legszebb darabja volt egy fényesebben kiállított ugynevezett száraz-tűzijáték készülék. Ez egy csodálatos finomsággal száz meg száz vékony üvegcsőből fantasztikus alakokká összefonódott színes vonalrendszer, mely egy hátul alkalmazott kis gép segítségével a rajta átáramló villamos szikra fényében mesés képet alkot. Káprázatos színjátékot nyújt ez az egy egész falat elfoglaló óriás lírai alaku üveg-csoda, melynek fő előnye még az is, hogy abszolút nem veszélyes. A legérdekesebb azonban, hogy az egész játékszer a

mi királyunk ajándéka, aki már többször kimutatta a kis királyhoz és anyjához való ragaszkodását. Különb- ben alig van Európának állama, melynek feje legfiatalabb uralkodótársát valami ajándékkal meg ne lepte volna. Az öreg Vilmos német császár, ki XII. Alfonsnak, a mostani király atyjának atyjai barátja volt s barátságával a Párison át haza utazó spanyol királynak egy nagyon heves boulevard-tüntetést szerzett — szintén felkereste a gyermekded pályatársat figyelme jeleivel. Egy, az angol királynő által küldött miniatüre flotta (mely, fájdalom, számosabb és jobban felszerelt volt, mint az igazi spanyol hajóraj), a portugál királynő arasznyi; ezüsttel kidolgozott játék-lovasai s más fejedelmi ajándékokok sorakoznak egymás után. Csak egy ajándék nincs itt, mely sokkal előkelőbb helyre jutott, a király imazsmolya fölé: egy drágakövekkel kirakott arany kereszt, ezzel a latin felirással: „Az én nagyon kedves Alfons fiamnak.“ Ez a pápa ajándéka.

Szintén nagyon érdekes látni való a kis király egyenruhagyűjteménye. A rohamosan növekvő gyermeknek minden évben újakat kell csináltatni s így a régiak a gardero-beba kerülnek. Képviselve van itt a spanyol hadsereg minden fegyverneme. A híres kasztíliai vadászoktól, melyek mintegy a gárda-csapatot képezik, egészen a meglehetősen rosszul ruházott gyalogosig. Persze a kis király ezredesi egyenruhái nem sejtetik a közlegényi mundér hiányosságait. Köztük van a király első egyenruhája, melyet öt éves korában, midőn az első trónbeszéd-felolvasásnál jelen volt, adtak reá. Ekkor történt vele a következő, akkor kedves feltűnést keltő eset. A trónon két szék volt elhelyezve, melynek magas támlái nagy, aranyozott oroszánfejekben végződtek. A kis király anyja jobbján hallgatta Canovas

ur felolvasását, melyet azonban nem tartott valami nagyon érdekesnek s így más szórakozások után latott. Valószínűleg felébredtek testgyakorló hajlamai, mert a következő perczen a kortes egybegyűlt tagjai, a miniszterek, az udvarhölgyek, az egész fényes társaság rémülve látta, hogy a kis király vidáman kapaszkodik a trón támláján fölfelé. Mikor aztán fölért a tetejére, szépen ráült a széles oroszánfejre és flegmatikusan lógatta a lábait. A megdöbbenés csöndes nevetéssé változott át, s a trónbeszéd külügyi frázisai elvesztek a vidámságban. Pedig mély filozófia volt a kis király gimnasztikájában. Érezte tudniillik, hogy egy oroszán feje biztosabb tartózkodási hely, mint a spanyol trón.

Szegény kis király! Utójára a Bidassoa egy kis szigetén láttam, San-Sebastian mellett. A francia és spanyol határt képező folyócskán levő szigeten kötöttek meg 1659-ben a híres pirenéi békét. III. Napoleon és Izabella uralkodása alatt 1859-ben megújították ennek ketszázados évfordulóját, s ez alkalomból egy emlékkövet állítottak fel a következők francia és spanyol felirással: A pirenéi békével megszűnt hosszas viszálykodás emléketül állította az emlékjelt: III. Napoleon francia császár és a francia nép. II. Izabella spanyol királyné és a spanyol nép.

Tizenhárom, illetőleg tizenegy év mulva aztán a francia és a spanyol nép elkergette császársját, meg királynéjét. Sic transit gloria mundi.

Ezt a követ nézegette a nyolcz éves gyermek, aki talán akkor tanulta a történelem elemeit s így az események fölött nem igen filozofált. Kívánjuk neki, hogy ma se jöttön légyen el eddig.

(E—s.)

— Kir
fehér vá
kerületbe
Maxim Ea
pedig ug
Márku M
István ta
zót neve
vezetése
is megbiz
— Hel
Dollny
arvaszéki
— Elj
szemlesz
szonyt, O
— Dr
kiváló jó
május hó
fejlődési
számában
közlünk.
felhívjuk
— Hy
Dionis
jelölt, ta
Krisán
szép máv
fényes e
Házasság
rasim En
— Kö
képző-k
meg évi
elnöklése
a tagok
meg —
lentését
küzdelm
tartását
tékes
térium
gyűlést
másul y
jelentés
megadta
Dánielt,
a kör ir
érdemei
letbeli
az eddig
is kellett
általános
páni tit
tározatá
nök és
az alap
oly kivá
lasztotta
Istvánt,
ellenőrn
Gerge
Folbe
megalak
lést bez
— A
Konca
Enyed
u., Olá
Vingár
Buzás-I
u., Nag
12 udva
— A
tetszess
gyorsab
mint er
a mult
előttün
legutols
38. füze
foglalta
ház cs
ször je
Gusztáv
Bébé“
szony
gyon g
lom eg
tatja
kedves.
élet fo
A köv

Vegyes hírek.

— **Kinevezések.** A m. kir. belügyminiszter Alsófehér vármegyében anyakönyvvezetők ké a pókafalvai kerületbe Orisko János állami tanítót, a muskaiba Maxim Emil s. jegyzőt, anyakönyvvezető helyettesekké pedig ugyancsak a pókafalvai anyakönyvi kerületbe Marku Miklós gör. kel. tanítót, a megyekerekibe Terebesi István tanítót és végül a bucsumba Papp Emil s. jegyzőt nevezte ki s valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Helyettesítés.** Alsófehér vármegye főispánja Dollny Róbert központi közigazgatási gyakornokot árvászeki jegyzővé helyettesítette.

— **Eljegyzés.** Pallos Rezső zsablayi pénzügyőri szemlése a napokban jegyezte el Oláh Malvin kisasszonyt, Oláh András szép leányát, Nagy-Enyeden.

— **Dr. Szaniszló Albert** ur, a Bethlen-főtanoda kiváló jószág-kormányzója, a „Gazdasági Lapok” május hó 15-iki 50-ik számában a májusi cserebogár fejlődéséről érdekes cikket irt, melyet lapunk mai számában, szerző engedelmével, egész terjedelmében közlünk. A tudományos, alapos ismertetésre ez uton is felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét.

— **Hymen.** Szép esküvő folyt le e hó 15-én a kies Diómal községében. Rosián Athanasz községi jegyző-jelölt, tartalékos hadapród tiszt helyettes vette nőül Krisán Viktória kisasszonyt, Krisán Miklós körjegyző szép műveltségű leányát. Az esküvőn és az ezt követő fenyves estében városunkból is sokan vettek részt. Házassági tanúk Szász József főszolgabíró és dr. Gerasin Emil ügyvéd volt.

— **Közgyűlés.** A nagyenyedi „Iparosok Önképző-köre” vasárnap délután 3 órákor tartotta meg évi rendes közgyűlését az alelnök, Incze István elnöklése mellett. Alelnök — miután konstata, hogy a tagok az alapszabálynak megfelelő számban jelentek meg — a gyűlést megnyitván, a jegyző olvasta fel jelentését a lefolyt évről. Röviden vázolv a múlt év küzdelmeit, örömmel jelentette, hogy a választmány kitarthatásá siker koronázta: az alapszabályok illetékes helyen, a nagymélt. Belügyminiszteriumnál, megerősítést nyertek, mit a közgyűlést örömmel vett tudomásul. Hasonlóképpen tudomásul vette a közgyűlés a számadásvizsgáló bizottság jelentését és a jövő évi költségvetést, s a felmentvényt megadta. Alelnök indítványára a közgyűlés Török Dánielt, a kör eddigi elnökét, ki elnöksége ideje alatt a kör iránt annyi jóindulatot tanúsított, elévülhetetlen érdemei elismerésül egyhangulag örökös tiszteltetbéli elnöké választotta. Együttal — minthogy az eddigi elnök Nagy-Enyedről elköltözött — elnökről is kellett gondoskodni. E fontos tisztségre egyhangulag, általános lelkesedéssel, dr. Ebergényi Sándor főispáni titkár kiáltotta ki a közgyűlés. A közgyűlés határozatából jegyzőkönyvileg örökítettnek meg az alelnök és jegyző érdemei, kik a lezajlott küzdelmes évben az alapszabályok megerősítésének kieszközölése körül oly kiváló tevékenységet fejtettek ki. Egyhangulag választotta meg a közgyűlés továbbra is alelnöknek Incze Istvánt, pénztárnoknak Willersdorfer Albertet, ellenőrnek Albrechtovich Alfrédet, könyvtárnoknak Gergelyi Istvánt, jegyzőnek Bakó Károlyt, gazdának Folbert Tamást. Végül a választmány szavazás útján megalakítatván, alelnök a szép rendben lefolyt közgyűlést bezárta. Tudósítót.

— **Állatgészségügyi kimutatás.** Veszettség: Kocza 1 udvar. Rühkór: Alamor 1 u., Búzd 1 u., Kis-Enyed 1 u., Kocza 1 u., Mundra 1 u., Oláh-Bogát 4 u., Oláh-Girbó 6 u., Spring 4 u., Örményszékes 1 u., Vágárd 2 u., összesen 10 község 22 udvar. Sertésvész: Buzás-Bocsárd 1 u., Gyulafehérvár 3 u., Kutfalva 1 u., Nagy-Enyed 1 u., Zalathna 6 u., összesen 5 község, 12 udvar.

— **A „Magyar könyvtár”-t** olyan rendkívüli bizállyal fogadta a közönség, hogy a kiadók sokkal gyorsabb egymásutánban bocsátják közzé a füzeteket, mint eredetileg tervezve volt. A vállalatból, mely csak a múlt év végén indult meg, immár 42 szám áll már előtünk, csupa változatos és értékes olvasmány. A legutolsó, most szétküldött füzetek a következők: a 38. füzetben Tóth Kálmánnak híres történelmi vigjátéka foglaltatik, „A király házassodik”, melyet a nemzeti szín-ház csak nemrég elevenített fel és mely ezuttal először jelenik meg nyomtatásban. A 39. szám Droz Gusztáv remek családi rajzaiból „Monsieur, Madame et Bébé” adja a legszebbeket; a füzetet „Az úr, az asszony és a baba” címmel Béni Gyula fordította nagyon gondosan. A 40. füzet a magyar elbeszélés irodalmának egyik népszerű veteránját, Vértessy Arnoldot mutatja be; „Kisvárosi történetek” cz. könyvecskéjét kedves, friss elbeszélő hang, eles megfigyelése a vidéki élet félszégének és igazán finom humor jellemzik. A következő szám a század egyik legnagyobb dráma-

írójának, Ibsennek, talán legjellemzetesebb és legérdekesebb színdarabját, „A négyülölő”-t adja Vikár Béla jeles áttüztetésében. Végre a 42. számban a kurucz világ költészetének egy becses, módszeres anthológiáját kapjuk, melyet Kardos Albert, a jeles irodalomtörténész, állított össze és látott el igen figyelemreméltó bevezetéssel. Az utóbbi időkben a közönség figyelmé fokozott mértékben fordult a régi kuruczok felé, úgy, hogy ez a füzet nemcsak az iskolákban fog elterjedni, hanem az olvasók minden rétegében. Mindezek a munkák egyenként 15 krajczárjával vehetők meg minden könyvtárban vagy a kiadóknál, Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cégénél, Andrássy-ut 21., kik kívánatra a gyűjtemény teljes jegyzékét ingyen megküldik.

— **A „Zenélő Magyarország”** zongora-hegedűzenemű-folyóirat épp most megjelent X. füzetét tartalmazza a következő zenemű-újításokat: I. „Könnyű a legénynek” és „Kigyuladt a hajnal pirja” új magyar dalokat. II. Grieg Edward „Anitra tánca” (A „Peer Gynt suite” cichisból.) III. Heidelberg A. „Mignonette” polka-mazurkáját. IV. „Busul a lengyel.” Lengyel himnusz Greizinger Iván átiratában szöveggel. A minden zongorázó és hegedűsöknél kiváló fontossággal bíró olesó zenemű-folyóirat havonta kétszer megjelenő, mindenkor 10—10 oldal zenét tartalmazó füzetet a legújabb s legjobb választékát hozzák a modern és aktuális magyar dal-, műdal-, salon-, tánczene-, kouplek s hegedű-darab-újításokból. Hat füzetre egy negyedéven 60 oldal zeneműre 1 frt az előfizetés. Előfizetheti a „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalában Budapest, Csengery-utca 62/a, a honnan megismerésre mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

Közgazdaság.

Egy adat a májusi cserebogár (Melolontha vulgaris) honi fejlődéséhez.

(Egy adat a májusi cserebogár (Melolontha vulgaris) honi fejlődéséhez. Dr. Szaniszló Albert-től.)

Mikor a májusi cserebogár elkezd repülni, a vidéki újságok rendszeren a „cserebogár, sárga cserebogár” nótára való hivatkozással szokták azt publikumainknak bejelenteni. Pedig annak a nótának a szerzője világért sem gondolt a májusi cserebogárra; annak a nótának megvan a maga, csakugyan „sárga” színű cserebogara, mely csakugyan hirdeti a nyarat („nem kérdem én tőled, mikor lesz nyár”), mivelhogy június vége felé, a kalendáriumi nyár kezdetével köszönt be hozzánk.

Mindenik cserebogarunknak megvan a maga hónapja. A Szent-Györgybogár v. áprilisi cserebogár áprilisban, az említett „sárga cserebogár” júniusban repül, s ezért nevezik júniusi cserebogárnak; az a nagytermetű, tarkahátú cserebogár (júliusi cserebogár) pedig júliusban repül. Legismertebb cserebogarunknak, az u. n. májusi cserebogárnak röpülési ideje május hóra esik; csakhogy egy-egy példány már április végén is látható; pl. az idén az első cserebogarat Nagy-Enyeden ápr. 16-án láttam, Kolozsvárt pedig többnyire ápr. 24., 25. körül jönnek a legelsőik.

Az áprilisi, júniusi és júliusi cserebogarat minden évben láthatjuk; de a májusi cserebogár, nagy számban, csakis egyes években jelenik meg, mit a bogár kifejlődésének viszonyai hoznak magukkal. Európa magas éjszakán csak minden 5-ik, 6-ik évben látnak sok májusi cserebogarat, mert ott fejlődésükhöz 5 vagy 6 év kivántatik. Észak-Németországban és Közép-Oroszországban 4 év szükséges a kifejlődésre, s azért ott csak minden 4-ik évben van cserebogárbőség.

Hazánkban Szepes megyében és a Székelyföld egy részén 4 éves a fejlődés, tehát minden 4-ik évben jár a cserebogár. Az ország legnagyobb részében azonban

3 éves a fejlődés, s épen azért minden 3-ik évben sok cserebogár látható. Így pl. Kolozsvárt tett megfigyeléseim szerint (l. Vezérfonal a gazd. tanint. és akad. állattani előadásaihoz stb. cz. munkám II-ik kiadását) ott cserebogárbőség volt 1878, 1881, 1884, 1887, 1890, 1893-ban, amely megfigyelések alapján biztosra mondhattam, hogy a következő ilyen évek lesznek 1896, 1899, 1902. stb. Ezen évekhez tartja magát a cserebogár az ország legnagyobb részében.

Az ország némely dunántúli vidékein, dr. Horváth G. összegyűjtött adatai szerint (Term. tud. Közöny 1893. 284 füz.), cserebogárévek 1885., 1888., 1891. stb. Tehát itt egy évvel később jár, mint másutt.

Ugyancsak dr. Horváth G. összeszedett adatai szerint, az ország északkeleti részén 1883., 1886., 1889., 1892. figyeltettek meg, mint cserebogárévek. Itt tehát egy évvel előbb jár, mint máshol.

En a jelen évet Nagy-Enyeden töltöttem. E kis város nem igen esik messze Kolozsvártól. Föltettem tehát, hogy a cserebogár itt is azon években jár, mint Kolozsvárt, s így a cserebogárbőséget 1899-re vártam. Épen azért igen meglepett, mikor itt Nagy-Enyeden ápril 16-án egy májusi cserebogarat láttam repülni; még jobban meglepett, amikor május hó első napjaiban már oly számmal jelentkezett ez a cserebogár, hogy tovább semmi kétségem nem lehetett az iránt, miszerint Nagy-Enyedre nézve ez az 1898. év cserebogáresztendő.

Kezdetben azt hittem, hogy talán valami külön ok folytán elvétették az én cserebogaram az évet, s megkérdeztem Pater B. tnr. urat Kolozsvárt: van-e ott most májusi cserebogár? A felelet az volt, hogy egy sincs. Ezek szerint Nagy-Enyed cserebogarak dolgában — mint sok más dologban is — nem tart Kolozsvárral, hanem előbb jár egy évvel; Kolozsvárnak cserebogár-évei ugy következnek, amint már fentebb megírtam; ott a következő 1899-ben fognak a cserebogarak ismét megjelenni. Nagy-Enyedre nézve pedig a jelen 1898. év a májusi cserebogár éve, amelyből visszafelé megjelölhetjük a multat és számíthatjuk a jövőt. Nagy-Enyeden sok cserebogár lesz a jelen 1898. év után 1901., 1904., 1907. stb. években.

Ezen adat az, melylyel hozzájárulni kívántam a májusi cserebogár honi fejlődés-viszonyainak ismeretéhez és felderítéséhez.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A vetőmagvak forgalma, tekintetbe véve az évadnak előhaladottságát, e lefolyt héten is meglehetősen élénk volt.

Vörös lóheréből kevesebb, de luczernából annál több kelt el.

A fűmagvak utáni kereslet folytatólag is kielégítő.

Muharmagnak igen jó kelete volt, egyéb köles-félék szintén elég figyelemben részesültek.

Szerkesztőség:

DR. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, mintákat pedig posta fordultával küldenek: **HENNEBERG G. selyemgyáral** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. 1

Szivattyukat

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czélokra kész-, járgány- és erőhajtásra.

Tűzfecskendőket

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör-tisztító készülékeket, utcai öntöző kocsikat, sárkaparókat készit és ajánl a

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár
Részvénytársaság (ezelőtt WALSER FERENCZ)

Budapest, VI., Külső Váci-ut 45.

1378 16—40

Arjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS
és az
ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben csakis, mint eddig,
ezentul is Eszéken, felsőváros

Dienes C. J.-féle

gyógyszertárban készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat,

valamint az összes bőrtisz-
tátalanságokat biztosan el-
távolít.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs 35 kr.
1 üveg " Spitzer-mosdóvíz 40 "
1 darab " Salvator-szappan 50 "
1 doboz " lyoni rizspor 3 "
szinben " " 50 kr és 1 frt.
1 tégely kézpaszta " " 60 kr.

Figyelmeztetés!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott véd-
jeggyel el van látva, és kérik a t. közönség csakis DIENES-
féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

1486 1-10

507-898. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré
teszi, hogy az „Albina” nagyszabású takaré- és hitelintézet végre-

hajtónak Szuts Manolla végrehajtást szenvedő ellen 27 frt 48 kr
s jár iránti végrehajtás ügyében az ohábai 169. sz. tjkvben A +
1. r. sz. 273 hr. sz. ingatlanára 200 frt; a 2. r. 572.1 hr. sz. 20
frt; a 3. r. 582/1 hr. sz. 44 frt; a 4. r. 609/2 hr. sz. 76 frt; az 5.
r. 641/2 hr. sz. 40 frt; a 6. r. 1029/2 hr. sz. 7 frt; a 7. r. 1161/1
hr. sz. 25 frt; a 8. r. 1372/1 hr. sz. 47 frt; a 9. r. 1529/2 hr.
sz. 10 frt; a 10. r. 1553, 1554 hr. sz. 11 frt; a 11. r. 1562/1 hr.
sz. 28 frt; a 12. r. 1574/1 hr. sz. 16 frt; a 13. r. 1716/1 hr. sz.
29 frt; a 14. r. 1728/2 hr. sz. 57 frt; a 15. r. 1802/1 hr. sz. 135
frt; a 16. r. 1927/2 hr. sz. 142 frt; a 17. r. 2086, 2087/1 hr. sz.
7 frt; a 18. r. 2175/1 hr. sz. 110 frt; a 19. r. 2460/1 hr. sz. 39
frt; a 20. r. 2569/1 hr. sz. 5 frt; a 21. r. 2615/2, 2616 hr. sz.
128 frt; a 22. r. 2858/1, 2859 hr. sz. 158 frt; a 23. r. 2900/1
hr. sz. 33 frt; a 24. r. 2936/2 hr. sz. 60 frt; a 25. r. 3011/1 hr.
sz. 15 frt; a 26. r. 3012/2 hr. sz. 91 frt; a 27. r. 3087/2 hr. sz.
13 frt; a 28. r. 3095/1 hr. sz. 49 frt; a 29. r. 3105/2 hr. sz. 48
frt; a 30. r. 3223/2 hr. sz. 12 frt; a 31. r. 3257/2 hr. sz. 21 frt;
a 32. r. 3306/3 hr. sz. 3 frt; a 33. r. 3419/1 hr. sz. 51

forint, és a 35. r. 3462/2 hr. számú ingatlanra 32 forint
megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s
hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi június hó 8-án
d. e. 10 órakor Ohába községbizánál megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el foguak adni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának
10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett
folyóammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezé-
hez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszeri
elis. érvényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságtól.
Kelt Balázsfalván, 1898. március hó 17. napján.

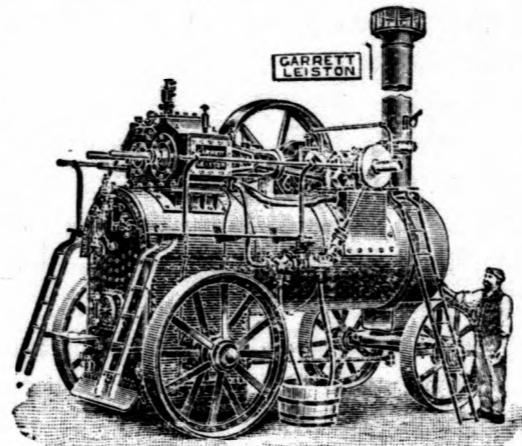
Preiszenberger,
kir. aljárásbíró.

1487 1-1

1474 4-6

Ifj. Kotzó Pál

Budapest, V. kerület Lipótkörut 18. szám.

A t. ez. vevőközönségnek szíves tudomására hozza, hogy nagyobb kényelmükre
iródját

V. kerület, Lipótkörut 18. szám

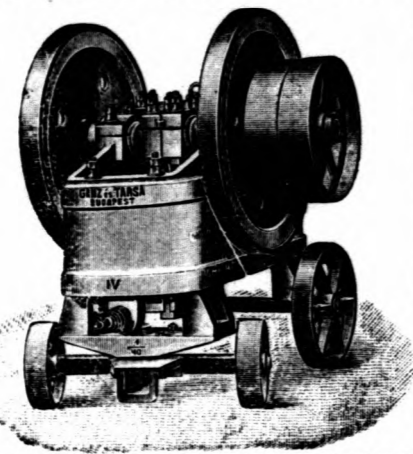
(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar, Margithid közelében) helyezte át.
Fentartotta azonban a VIII. ker., Szentkirály-utca 49. sz. műhelyét és az
V. ker., Lipótkörut 8-10. sz. alatti raktárhelyiséget.

A közönségnek további partfogását kérve, ajánlja Garret legújabb szerkezetű
compound gőzmozonyait féltábil és tábil alakban, amelyek 40% tüzelő-
anyag-megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzeséplőket négyszer fordítható
acél dobsínekkel, toldást nem igénylő szalmazókkal a
nagy szita felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecsavágókat,
répavágókat és minden más gazdasági gépeket.

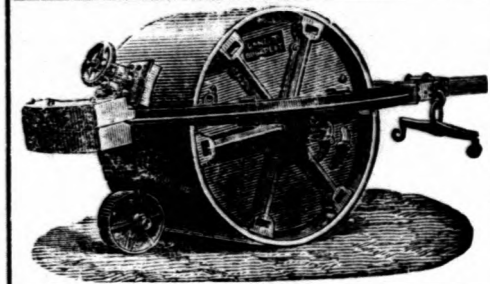
Vidéken lakó szolid ügynökök kerestetnek.

GANZ és TÁRSA

vasöntöde és gépgyár részvénytársulat
Budapest és Leobersdorf

ajánl apró gépeket kavicskészítésre, vasutak, országutak építéséhez és beton-
építmények készítéséhez; gőzzel vagy lovakkal hajtott **uti hengereket**, anyagszállító
kocsikat, bányakocsikat és teljes vasuti berendezéseket; gépeket kövek megmunkálására.

Hengerszékeket és egyéb malomgépeket,
gáz- és petroleummotorokat,
elektromos világítást és erőátvitelt nagyobb távolságokra,
elektromos bányavasutakat és elektromos emelőkészüléket,
VASUTI SZEMÉLY- és TEHERKOCNIKAT.
Portland- és romancement-gyárak építése és berendezése, gipsz, chamotte, foylpat, trágyaneműek és thomász-salak aprítására szolgáló
gépeket és egyéb **apró gépeket.**

Mindennemű emelőgépeket különféle czélokra.
Bányaberendezési és erőfejlesztési gépeket.
A HELYI VISZONYOKNAK MEGFELELŐ TURBINÁKAT.
Mindennemű transmisiókat, kereket stb.
Kéregöntésű és acélöntésű cikkek.
Mindennemű transmissiókat, kereket stb.

=====
Mechwart-féle forgó gőz- és petroleum-ekéket.
=====

1475 3-6

Küldönvességek
Polcokkák, bolhák, konyhabogarak,
molyok, a háztartásban lévő minden szú ellens.

Zacherlin

hatása bámulatos!

KIPUSZTIT

mindennemű rovar igen meglepő erővel és kiirtja a férgeket gyorsan
és biztosan, annyira, hogy azoknak semmi élő nyoma nem marad, s
azért a vevők milliói dícsérik és keresik Ismertető jelei: 1. a lepe-
csélt üveg, 2. a „Zacherl” név.

Kapható a következő czégekknél:

Nagy-Enyeden: Bisztritsány Lajos.
" Círner J. József,
" Winkler János.
Abrudbánya: Molnár Árpád.
Maros-Ujvár: Virág Tamás.
" Mendel Izidor.

Gyulafehérvárt: Fingerhut Jakab.
" Fröhlich Gyula.
" Jakabffy Albert.
" Marczell E. gyógyszer.
" Szentgyörgy Mór.
" Wallentin L.

1422 4-10